

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj 09 0 K 038619 21 Kž
Sarajevo, 28.04.2021. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Slavka Marića kao predsjednika vijeća, Emira Neradina i Sonje Radošević kao članova vijeća, uz sudjelovanje Živane Roić kao zapisničarke, u krivičnom predmetu protiv osumnjičenog B.A., zbog krivičnog djela Ubistvo iz člana 166. stav 2. tačka b) Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi branitelja osumnjičenog B.A., izjavljenoj protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 038619 21 Kv od 23.04.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 28.04.2021. godine, donio je sljedeće:

R J E Š E N J E

Žalba branitelja osumnjičenog B.A. se djelimično uvažava, rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 038619 21 Kv od 23.04.2021. godine ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 038619 21 Kv od 23.04.2021. godine prema osumnjičenom B.A., protiv koga se vodi istraga zbog krivičnog djela Ubistvo iz člana 166. stav 2. tačka b) Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), produžen je pritvor za 2 (dva) mjeseca, tako da isti može trajati do 23.06.2021. godine ili do druge odluke suda. Osumnjičenom je pritvor produžen iz razloga predviđenih u članu 146. stav 1. tačke b) i d) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH).

Navedeno rješenje je blagovremeno izjavljenom žalbom osporio branitelj osumnjičenog – advokat O. M. iz S. U žalbi se ne navode žalbeni osnovi, ali iz sadržaja iste proizilazi da je izjavljena zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

U žalbi je sadržan prijedlog da se žalba uvaži, pobijano rješenje preinači na način da se mjera pritvora prema osumnjičenom ukine ili da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Ovaj sud je ispitao pobijano rješenje u granicama žalbenih navoda branitelja osumnjičenog i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. u vezi sa članom 338. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci iz razloga koji slijede:

Izjavljenom žalbom ne osporava se postojanje osnovane sumnje da je osumnjičeni učinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret, kao općeg uvjeta za produženje pritvora.

Osporavajući postojanje posebnog pritvorskog razloga iz člana 146. stav 1. tačka b) ZKP FBiH, branitelj osumnjičenog u žalbi navodi da prvostepeni sud u pobijanom rješenju nije naveo razloge koji ukazuju na postojanje opasnosti da će osumnjičeni uticati na svjedoke ili saučesnike, odnosno sakriti ili uništiti dokaze, nego da se navode isključivo pretpostavke i daju paušalni razlozi. Posebno se žalbom ukazuje da okolnost da je osumnjičeni u prijateljskim odnosima sa svjedocima ne predstavlja razlog za produženje pritvora, jer bi u protivnom pritvor bio obligatoran u svakom slučaju kada osumnjičeni poznaje svjedoke.

Ovaj žalbeni prigovor je osnovan.

Prethodno navedenim žalbenim prigovorom branitelj osumnjičenog ukazuje na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, koja se ogleda u izostanku razloga o odlučnim činjenicama koje se u žalbi određeno navode. S tim u vezi ovaj sud nalazi da iz obrazloženja pobijanog rješenja proizilazi da je prvostepeni sud, obrazlažući postojanje posebnog pritvorskog razloga iz člana 146. stav 1. tačka b) ZKP FBiH, naveo da je osumnjičeni B.A. prilikom ispitivanja u istrazi iskoristio svoje zakonsko pravo da ne iznosi odbranu i da ne odgovara na postavljena pitanja, što po ocjeni tog suda predstavlja naročitu okolnost koja ukazuje da će osumnjičeni ometati krivični postupak međusobnim dogovaranjem odbrane sa mlđb. H.S., sa kojim je u saizvršilaštvu počinio krivično djelo za koje je osnovano sumnjiv. Međutim, ovaj sud ukazuje da je zakonsko pravo osumnjičenog u smislu člana 92. stav 2. ZKP FBiH da prilikom ispitivanja u istrazi ne iznosi odbranu i da ne odgovara na postavljena pitanja. To je ujedno i konvencijsko pravo, jer pravo osobe da sama sebe ne inkriminira je sastavni dio prava na pravično suđenje u smislu člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Korištenje tim pravom ne može imati štetne posljedice po osumnjičenog, jer je u pitanju njegovo pravo, zbog čega se ta okolnost ne može uzeti kao razlog koji opravdava produženje pritvora po bilo kom pritvorskome osnovu. Kako prvostepeni sud, za svoj zaključak o postojanju opasnosti od ometanja krivičnog postupka uticajem na saučesnika mlđb. H.S. ne navodi niti jedan drugi razlog, time su u pogledu ove odlučne činjenice izostali razlozi u obrazloženju pobijanog rješenja, na što je opravdano ukazano u žalbi branitelja osumnjičenog.

Nadalje, kada je u pitanju zaključak prvostepenog suda da bi osumnjičeni boravkom na slobodi mogao ometati krivični postupak uticajem na svjedoke S.K., M.M., A.M., M. H., a posebno M.Č. sa kojom je u prijateljskim odnosima (imajući u vidu da je krivični postupak još u fazi istrage), ovaj sud je stava da su i u pogledu ove odlučne činjenice izostali razlozi u pobijanom rješenju. Ovo iz razloga što prvostepeni sud u obrazloženju ne daje nikakve razloge za zaključak o postojanju naročitih okolnosti da će osumnjičeni ometati krivični postupak uticajem na svjedoke S.K., M.M., A.M. i M.H., dok se u odnosu na svjedokinju

M.Č. poziva na prijateljstvo između nje i osumnjičenog. Međutim, kako ni odnos prijateljstva sam za sebe ne može predstavljati razlog za zaključak o postojanju opasnosti od ometanja krivičnog postupka uticajem ne svjedoke, a u konkretnom slučaju prvostepeni sud u tom pravcu ne navodi nikakve druge konkretne razloge, i u ovom dijelu su izostali razlozi o odlučnoj činjenici, na što je opravdano ukazano žalbom branitelja osumnjičenog. Slijedom navedenog, opisanim propustima prvostepenog suda da navede konkretne razloge za zaključak o postojanju pomenute odlučne činjenice učinjena je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Osporavajući postojanje posebnog pritvorskog osnova iz člana 146. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, branitelj osumnjičenog u žalbi navodi da je u pobijanom rješenju izostala konkretizacija razloga iz kojih proizilazi da se u ovom slučaju radi o posebno teškom krivičnom djelu, da je isto počinjeno u vanrednim okolnostima, te da bi puštanje na slobodu osumnjičenog rezultiralo stvarnom prijetnjom narušavanja javnog reda.

Ovaj žalbeni prigovor je djelimično osnovan.

I ovim žalbenim prigovorom se ukazuje na postojanje bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH u smislu izostanka razloga o odlučnim činjenicama. Međutim, suprotno žalbenim navodima branitelja osumnjičenog, ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud u obrazloženju pobijanog rješenja naveo sasvim jasne i određene razloge iz kojih proizilazi da je krivično djelo iz predmetne istrage počinjeno u vanrednim okolnostima. Tako je na stranicama 7. (posljednji pasus) i 8. (prvi pasus) pobijanog rješenja navedeno da je izvršenje predmetnog krivičnog djela praćeno okolnostima koje nisu uobičajene za učinjenje istih ili istovrsnih krivičnih djela, tj. da postoji osnovana sumnja da je osumnjičeni oštećenog usmrtio vozilom na ulici u centru grada (najprometnijem dijelu grada u blizini popularnog V.š.), nešto prije podneva, da se na licu mjesta zateklo desetina građana koji su svjedočili događaju što je kod njih izazvalo uznemirenje, kao i remećenje javnog reda i mira, pri čemu je osumnjičeni zajedno sa mlđb. H.S., kako se osnovano sumnja, iskazao bezobzirnost kada je, nakon što je mlđb. H.S. potrčao za oštećenim sa nožem u ruci, osumnjičeni krenuo na njega i udario ga vozilom kojim je upravljao. Iz navedenog slijedi da je prvostepeni sud naveo konkretne razloge na kojima je utemeljio svoj zaključak da je predmetno krivično djelo učinjeno u vanrednim okolnostima, pa je suprotan žalbeni navod branitelja osumnjičenog ocijenjen neosnovanim.

Za razliku od prethodno navedenog, kada su pitanju preostala dva kumulativno propisana uvjeta za produženje pritvora po osnovu predviđenom u članu 146. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, tj. da se radi o krivičnom djelu koje je posebno teško s obzirom na način izvršenja i posljedice, te da bi puštanje na slobodu osumnjičenog rezultiralo stvarnom prijetnjom narušavanja javnog reda, u pobijanom rješenju su u potpunosti izostali razlozi o postojanju tih odlučnih činjenica. Tako u odnosu na težinu predmetnog krivičnog djela prvostepeni sud navodi da se „u konkretnom slučaju radi o posebno teškom krivičnom djelu s obzirom na način i posljedice istih“, što predstavlja samo konstataciju i parafraziranje zakonskog teksta u kojem je ovaj kumulativni uvjet sadržan, bez davanja konkretnih razloga na temelju kojih se izvodi pomenuti zaključak. U odnosu na četvrti kumulativni uvjet za produženje pritvora

po ovom pritvorskom osnovu (postojanje stvarne prijetnje narušavanja javnog reda) u obrazloženju se navodi da „vršenje ovakvih i sličnih krivičnih djela izazivaju opravdan strah i uznemirenost građana, tako da vijeće cijeni da bi puštanje na slobodu osumnjičenih rezultiralo ozbiljnih narušavanju sigurnosti građana“. Kod ovakvog obrazloženja ne samo da je izostalo navođenje konkretnih razloga za osporeni zaključak, nego se i sami zaključak prvostepenog suda odnosi na okolnost koja ne predstavlja odlučnu činjenicu, tj. prvostepeni sud zaključuje da postoji ozbiljno narušavanje sigurnosti građana, dok odredba člana 146. stav 1. tačka d) ZKP FBiH kao poseban uvjet propisuje „ako bi puštanjem na slobodu rezultiralo stvarnom prijetnjom narušavanja javnog reda“. Iz prethodno navedenog slijedi da su u pobijanom rješenju izostali razlozi u pogledu oba pomenuta uvjeta za produženje pritvora po ovom pritvorskom osnovu, na što je opravdano ukazano žalbom branitelja osumnjičenog, čime je također učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

S obzirom da je prvostepeno rješenje zahvaćeno bitnim povredama odredaba krivičnog postupka, ovaj sud nije bio u prilici ispitati žalbene prigovore branitelja osumnjičenog koji se odnose na osnov pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Imajući u vidu navedeno, uvažena je žalba branitelja osumnjičenog B.A., pa je na osnovu člana 337. stav 3. ZKP FBiH, prvostepeno rješenje ukinuto i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Pri ponovnom odlučivanju prvostepeni sud će otkloniti nedostatke na koje je ukazano ovim rješenjem, pa će nakon brižljive i savjesne ocjene dokaza, donijeti pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku.

Zapisničar
Živana Roić,s.r.

Predsjednik vijeća
Slavko Marić,s.r.

